

Begeleidende nota consultatie aanpassing BESL-2009-277 m.b.t. berekening hoeveelheid gratis kWh waarop de afnemer recht heeft

1. Situatieschets

De maatregel gratis kWh werd ingevoerd in de periode dat de meeste gezinnen één eindafrekening per jaar kregen (gebaseerd op verbruiksgegevens voor één jaar). Om heel wat redenen zijn er de laatste jaren vaak meerdere afrekeningen op een jaar:

- de hoge switchactiviteit onder meer door het wegvallen van de verbrekingvergoeding
- meterwissel bij de plaatsing van PV-panelen
- meterwissel bij installatie van (proefproject) slimme meters.

Het is niet duidelijk hoe de leveranciers in deze gevallen bepalen wat het jaarverbruik is om op basis daarvan gratis kWh toe te kennen. Er zijn immers meerdere mogelijkheden.

De VREG kreeg in het verleden een aantal punctuele vragen en klachten over het niet correct toekennen van de gratis kWh, meer bepaald over de berekening van de hoeveelheid gratis kWh waarop de afnemer recht heeft in het geval zijn eindafrekening geen 12 maanden omvat.

Een aantal leveranciers baseert de hoeveelheid gratis kWh waarop de afnemer recht heeft in dat geval steevast op het lineair geëxtrapoleerde verbruik naar 12 maanden. Dit is enkel correct als er geen gegevens zijn van de voorbije 12 maanden, bijvoorbeeld omdat het een nieuwe verbruiker op de energiemarkt betreft, zoals een jongere die het ouderlijk huis verlaat en alleen gaat wonen. Echter als een klant met een PV-installatie een afrekening krijgt met een nulverbruik voor de zomerperiode (bijvoorbeeld mei-september) geeft lineaire extrapolatie eveneens 0 en krijgt deze klant geen gratis kWh. Dat is niet correct omdat het perfect mogelijk is dat er in de wintermaanden wel een positief netto-verbruik is.

De VREG deed uitspraak in de concrete gevallen die hem werden voorgelegd maar dit standpunt werd tot op heden niet aan de hele sector gecommuniceerd. Dit moet vanzelfsprekend door alle leveranciers op dezelfde transparante manier toegepast worden. Daarom wil de VREG zijn beslissing van 9 december 2009 aanpassen.

2. Bespreking

Art. 4.1.1. van het Energiebesluit stelt:

§ 2. Als het verbruik van de afgelopen twaalf maanden lager is dan de hoeveelheid elektriciteit, vermeld in paragraaf 1, wordt de te vermelden hoeveelheid elektriciteit, vermeld in paragraaf 1, beperkt tot het door de meetinstallatie van de aansluiting op het distributienet gemeten nettoverbruik tussen afname en eventuele injectie op het distributienet van de afgelopen twaalf maanden.

Als de leverancier niet op de hoogte is van het verbruik van de laatste twaalf maanden, vraagt hij dat op bij de netbeheerder. De netbeheerder beschikt over een periode van twintig werkdagen om die gegevens te verstrekken.

Voor de afnemers waarvan geen verbruiksgegevens van de laatste twaalf maanden bekend zijn, wordt het verbruik lineair geëxtrapoleerd op basis van het aantal maanden waarop het door de netbeheerder meegedeelde verbruik betrekking heeft.

Voor de afnemers waarvan geen verbruiksgegevens van de laatste twaalf maanden bekend zijn, wordt het verbruik lineair geëxtrapoleerd op basis van het aantal maanden waarop het door de

netbeheerder meegedeelde verbruik betrekking heeft. Dit is dus enkel van toepassing als geen verbruiksgegevens van de laatste 12 maanden bekend zijn. Als de betrokken afnemer echter al langer op de energiemarkt actief is als verbruiker dan zijn er wel verbruiksgegevens beschikbaar: ofwel heeft de leverancier ze meegekregen met de masterdata bij de switch, ofwel heeft de leverancier ook de verbruiksgegevens van de vorige verbruiksperiodes waarvoor afrekeningen verstuurd werden. De VREG is van oordeel dat onvolledige jaarrekening aangevuld moeten worden op basis van deze historische verbruiksgegevens. Immers, bovenstaand artikel spreekt over 'het verbruik van de laatste 12 maanden' wat door de VREG geïnterpreteerd worden als de 12 maanden voorafgaand aan de eindafrekening. Op het moment van de eindafrekening heeft de leverancier trouwens de verbruiksgegevens van de rest van het jaar ook nog niet.

In het antwoord dat de VREG gaf in het kader van de vragen die zij hierover kreeg werd nog vermeld dat de interpolatie lineair moest gebeuren i.p.v. via SLP, naar analogie met de situatie waarin geen verbruiksgegevens bekend zijn. Het gebruik van SLP's is echter correcter, zij het evenmin correct omdat geen SLP voor PV-profielen bestaat. In zijn evaluatierapport rond de maatregel gratis kWh¹ van 2012 gaf de VREG eerder al aan dat extrapolatie op basis van SLP correcter zou zijn. Tot op heden werd de regelgeving echter nog niet aangepast.

De vraag kan gesteld worden of deze werkwijze ook moet gehanteerd worden als de eindafrekening niet exact 12 maanden omvat maar slechts enkele dagen of weken ontbreken. De VREG gaat er echter van uit dat de berekeningswijze geautomatiseerd zal worden zodat het dus best is om ze toe te passen in alle gevallen waarin de eindafrekening geen 12 maanden omvat. Indien men soepeler zou omgaan met afrekeningen die betrekking hebben op bijna 12 maanden is de vraag bovendien waar de grens dan moet gelegd worden en hoe men op een andere manier het verbruik van de restperiode zou bepalen.

De VREG heeft zich de vraag gesteld of de berekeningswijze ook begrijpelijk is voor de afnemer zelf. Hoewel herrekening via SLP inderdaad ingewikkeld is, wordt dit ook in andere gevallen toegepast (schattingen, aanpassing nettarieven in de loop van periode waarop de afrekening betrekking heeft) en moeten de leveranciers dus perfect in staat zijn om dit uit te leggen.

Er werd geen expliciete datum ingevoerd vanaf wanneer artikel 5.1 in voege zou gaan. Een startdatum opnemen zou immers betekenen dat klachten die betrekking hebben op de periode voor de startdatum niet volgens deze interpretatie behandeld moeten worden, interpretatie waarvan de VREG meent dat het de enige juiste is.

In de beslissing werden ook de verwijzingen naar de wetgeving aangepast zodat nu correct verwezen wordt naar de overeenkomstige artikels in Energiebesluit en Energiedecreet.

3. Vragen

- a) Onderschrijft u de berekeningswijze die door de VREG naar voor geschoven wordt? Waarom wel/niet?
- b) Is er een correctere berekeningswijze mogelijk, evenwel rekening houdend met het feit dat er geen afzonderlijke SLP bestaat voor PV-klanten.
- c) Ziet u nog andere gevallen waarvoor de huidige aanpassing geen oplossing biedt?
- d) Hebt u nog andere bedenkingen bij deze aanpassing?

U kan uw antwoorden en opmerkingen ten laatste op 13 januari 2013 overmaken aan marktwerking@vreg.be met als onderwerp 'consultatie aanpassing BESL-2009-277'.

¹ <http://www.vreg.be/rapp-2012-4>